

1. Suomen kilpailukyvyyn edistäminen ja työ

1.1. Millaiset ovat EU2030-linjausten vaikutukset Suomen kilpailukykyyn eri sektoreilla ja mitkä ovat mahdolliset ristiriidat?

Koko: 150 000 €

Aikajänne: Tulosten tulisi olla käytettävissä syksyllä 2016.

Tietotarpeen kuvaus ja perustelut:

Selvitys on jatkoa vuonna 2014 rahoitetuille EU2030 ilmasto- ja energiapolitiikkaan liittyville selvityksille. Nyt esitetyistä aiheista on toistaiseksi vain yleisluontoisia näkemyksiä ja vähän tutkimustietoa. Tieto palvelee energia- ja ilmastopolitiikan, mutta myös muiden politiikoiden suunnittelua, päätöksentekoa ja yhteensovittamista. Tuulivoiman kustannustehokkuutta sekä vaikutuksia energijärjestelmään on tarpeen tarkastella erityyppisten kehityspolkujen mukaan. Aurinkoenergian täysipainoiseen hyödyntämiseen tarvitaan nykyistä parempaa ja monipuolisempaa tietoa aurinkoenergian kehittämisestä ja käyttöönotosta. Toteutuessaan tuuli- ja aurinkoenergian käyttö tukee Suomen uusiutuvan energian ja päästövähennystavoitteiden saavuttamista sekä teollista kehitystä ja vientimahdollisuuksia uusiutuvan energian alalla.

Hankkeessa on tarkoitus selvittää:

- Mitkä ovat ilmasto- ja energiapolitiikan ja muiden keskeisten politiikkatavoitteiden tärkeimmät synergiat ja ristiriidat?
- Miten tavoitteenasettelun kautta on mahdollista vahvistaa synergioita?
- Mitkä ovat eri sektoreille koituvat muut vaikutukset kuin ilmastohyödyt, entä politiikan hyväksyttävyyttä?
- Miten osana EU2030 tavoitteita toteutuisi uusiutuvan energian, erityisesti tuulivoiman ja aurinkoenergian, kustannustehokas edistäminen?

Mahdolliset linkit valtioneuvoston strategioihin ja muuhun selvitys- ja tutkimustoimintaan: Kansallinen energia- ja ilmastostrategia ja sen päivitys.

Tietotuotannon pääasialliset muodot: Tuotettu tieto on erityisesti tutkimuksia, selvityksiä, ennakkointitietoa, taustoitusta sekä toimintavaihtoehtojen vertailua, jolla tuetaan kansallisen energia- ja ilmastostrategian päivityksen valmistelua ja toimeenpanoa.

1.2. Miten taloudellisia ohjauskeinoja ja rahoitusmekanismeja voidaan kehittää kestävän kasvun elementtien ja tuottavan yritystoiminnan yhdistämiseksi?

Koko: 600 000 € (jakautuu neljään hankkeeseen)

Aikajänne: Tulosten pitäisi olla käytettävissä vuoden 2016 loppuun mennessä.

Tietotarpeen kuvaus ja perustelut:

Hanke 1. Verotuksen vaikutus investointeihin ja tuottavuuteen (100 000 €)

Verotus vaikuttaa yritysten investointipäätöksiin investoinnin tuottovaatimuksen kautta. Verojen takia investoinnin veroja edeltävän tuoton on oltava suurempi investoinnille asetetun tuottovaatimuksen toteutumiseksi. Tämä luonnollisesti vaikuttaa siten, että verottamatonta

tilannetta harvempi käynnissä oleva ja uusi investointivaihtoehto on kannattava sekä vähentää lisäinvestointeihin käytettävissä olevia pääomia. Yritysverolla on myös vaikutusta pääomien kohdentumiseen. Jos erilaisia investointikohteita kohdellaan verotuksessa eri tavalla, verotus kannustaa kanavoimaan pääomia matalan verotuksen investointikohteisiin korkean verotuksen investointikohteiden kustannuksella. Tämä heikentää pääomien kohdistumista tuottavimpiin investointikohteisiin.

Tavoitteena on tarkastella Suomen nykyisen yritysverojärjestelmän vaikutusta yritysten investointipäätöksiin. Erityisen tärkeää on tarkastella sitä, vääristääkö yritysverotus pääomien tehokasta kohdistumista tuottavampiin investointikohteisiin. Keskeisiä selvitettäviä kysymyksiä ovat yritysverojärjestelmän vaikutus pääomien kohdentumiseen erilaisiin investointikohteisiin (koneet, laitteet, aineettomat investoinnit, ym.) sekä näiden investointien rahoitusmuodon valintaan (pidätettyjen voittojen, osake-emissioiden, ja velan suhteen). Selvityksessä arvioidaan myös, miten tällaiset mahdolliset ongelmakohtat vaikuttavat investointien määrän kasvuun.

Tarkoituksena on selvittää kansainvälisesti sovellettuja ja talusteoriassa esitettyjä ratkaisuja ja näiden vaikutuksia pääoman kohdentumiseen eri investointikohteisiin sekä niiden rahoitukseen. Esimerkiksi Valtiovarainministeriö on aiemmin vuonna 2006 pohtinut yritysverojärjestelmän kehittämistarpeita:

(www.2014.vm.fi/vm/fi/03_tiedotteet_ja_puheet/01_tiedotteet/20060316Yritys/100769.pdf).

Tämän lisäksi Ruotsissa on esitetty uudistusehdotuksia järjestelmään

(www.regeringen.se/content/1/c6/24/22/09/23b369ae.pdf). Euroopan komissio on teettänyt arvioita erilaisten yritysverojärjestelmien vaikutuksista, myös Suomen osalta

(ec.europa.eu/taxation_customs/resources/documents/common/publications/studies/acecbit_study.pdf).

Tarkoituksena on tuottaa vertailevaa tietoa eri yritysverojärjestelmän vaihtoehtoista ja näiden soveltuvuudesta Suomeen. Tavoitteena on esittää Suomeen sopivaa, edellä mainitut ongelmat huomioivaa yritysverojärjestelmää, sekä arvioida sen vaikutuksia Suomen talouteen, etenkin investointien ja kasvun näkökulmasta.

Hanke 2. Energiaverotus (100 000 €)

Veropolitiikan tärkeänä painopisteenä on myös ympäristötekijöiden huomioiminen. Vuoden 2011 energiaverouudistuksen (www.finlex.fi/fi/esitykset/he/2010/20100147.pdf) tavoitteena oli valtiontaloudellisten tavoitteiden lisäksi tukea kansallisessa ilmasto- ja energiastrategiassa asetettujen tavoitteiden saavuttamista. Näistä erityisesti kasvihuonepäästöjen vähentäminen, energiatehokkuuden parantaminen, sekä uusiutuvien energialähteiden käytön lisääminen olivat vuoden 2011 energiaverotuksen rakenneuudistuksen ja veronkorotusten keskeisiä tavoitteita.

Vuoden 2011 energiaverouudistuksesta tehtiin vuonna 2013 kansantaloudellisia vaikutuksia arvioiva selvitys (www.vatt.fi/file/vatt_publication_pdf/t172.pdf). Nyt tehtävän selvityksen tavoitteena on tarkastella vuoden 2011 energiaverouudistuksen lyhyen aikavälin vaikutuksia erityisesti ohjaustavoitteiden sekä energiaverotuksen rakenteen näkökulmasta. Energiaverotukseen on tehty uudistuksen jälkeen korotuksia, ja tämän lisäksi eräiden energiaverotuksen elementtien, kuten niin sanotun energiaintensiivisten alojen leikkurin, käyttö on laajentunut.

Hankkeessa tulee pohtia, miten vuoden 2011 energiaverouudistus on saavuttanut sille asetettuja ympäristö- ja ohjaustavoitteita ja millainen Suomen tämänhetkinen energiaverotuksen rakenne on

kansainvälisten verrokkien sekä talusteoreettisen tutkimuksen näkökulmasta. Hankkeessa tulee arvioida energiaverouudistusta sekä sen jälkeen tehtyjä toimenpiteitä kriittisesti, sekä esittää, miten energiaverotusta voitaisiin kehittää sen tavoitteita talusteoreettisesta, kansainvälisestä, sekä ympäristöllisestä näkökulmasta. Hankkeessa tulee esittää myös, miten hallinnollisessa työssä voitaisiin tukea energiaverotukseen liittyvän tutkimusinfrastruktuurin kehittämistä. Tämä edellyttää empiirisen arvioinnin toteuttamista nykyaineistoilla ja niiden kehittämistarpeiden selvittämistä.

Hanke 3. Biotalousstrategian tukirakenne ja sääntely (200 000 €)

Suomen kansallisen biotalousstrategian

(biotalous.fi/wp-content/uploads/2014/07/Julkaisu_Biotalous-web_080514.pdf) tavoitteena on luoda uutta talouskasvua sekä 100 000 uutta työpaikkaa biotalouden liiketoiminnan kasvulla sekä korkean arvonlisän tuotteilla ja palveluilla. Samalla olisi turvattava luonnon ekosysteemien toimintaedellytykset. Valtiolla on käytössään suuri joukko taloudellisia ohjauskeinoja, joita oikein suuntaamalla pystytään luomaan toimintaympäristö, joka voi edistää innovaatioita ja parempaa työllisyyskehitystä biotalousstrategian kestävyystavoite huomioiden. On mahdollista, että innovaatioita syntyisi olemassa olevien toimialojen rajapinnoille ja ulkopuolelle. Julkisen sektorin edistämistoimet (ml. julkiset hankinnat) suuntautuvat kuitenkin usein sektorikohtaisesti, joten ne eivät tue toimialojen välistä ajattelua.

Hankkeen tavoitteena on selvittää vaihtoehdot eri ohjauskeinojen (mm. taloudelliset kannustimet ja sääntely) mahdollisimman tehokkaaseen käyttöön sektorirajat ylittävän kestävä kasvun edistämiseksi. Hankkeessa tulee arvioida nykyistä toimintaympäristöä ja tukirakennetta kriittisesti, sekä esittää arvioita siitä, miten biotalouden, kuten maa- ja metsätalouden, biovarojen jalostavan teollisuuden sekä biotalouden palvelujen, toimintaympäristöä ja tukirakennetta voitaisiin kehittää tehokkaammaksi. Hankkeessa pohditaan myös millaista luonnonvarojen käyttävän toiminnan sääntely on, ja miten sääntely vaikuttaa biotalouden toimintaan. Tutkimuksessa arvioidaan sääntelymekanismeja luonnonvarojen käyttävän toiminnan hyötyjen ja haittojen näkökulmasta.

Hanke tuottaa tietoa biotalousstrategian käytännön edistämisen ongelmakohdista sekä niiden ratkaisemisesta. Hankkeessa tuotetaan teoreettisesti tai empiirisesti perusteltu näkemys siitä, millaisia nykyisen tuki- ja ohjausrakenteen haasteet ovat, ja miten näitä voitaisiin kehittää.

Hanke 4. Startup-yritysten kasvun ajurit ja pullonkaulat: Alkavien yritysten merkitys Suomen elinkeinorakenteen uusiutumiselle, tuottavuuden ja työllisyyden kehitykselle sekä yritysten kansainvälistymiselle (200 000 €)

Pieniin mikroyrityksiin on viime vuosina syntynyt merkittävästi uusia työpaikkoja. Suomi on myös vahvasti profiloitunut startup-yrityksiä kannustavana maana. Etenkin nuorten mikroyritysten liiketoiminta painottuu uusiutuville ja kasvua luoville toimialoille. Monet näistä ovat toimintansa aloittaneita startup-yrityksiä, joiden toimintamalli nojaa usein nopeasti kehittyviin digitaalisiin tuotteisiin ja markkinoihin sekä materiaali- ja energiatehokkuutta parantaviin teknologioihin (cleantech).

Yritysten menestymisen perusedellytyksenä ovat kunnianhimoiset kasvutavoitteet. Kasvun ja menestyksen saavuttamiseksi tarvitaan myös oikein kohdennettua ja ajoitettua julkista tukea. Suomessa startup-yritysten määrä on kasvanut nopeasti muun yritystoiminnan taantuessa. Tutkimusten mukaan varsin pieni joukko nuoria kasvavia yrityksiä luo huomattavan osan uusista työpaikoista. OECD-tutkimuksen mukaan nopeasti kasvavien yritysten kehitys ei riipu pelkästään

yrittäjien toimialasta, teknologiasta tai muista yrityksen sisäisistä tekijöistä vaan menestys perustuu myös kasvua tukevaan alueelliseen ekosysteemiin. Kansainvälisestäkin poikkeuksellisen aktiivisen startup-ekosysteemin kehittyminen ja vahvistaminen Suomessa tulee varmistaa kaikin tarvittavin keinoin.

Talous- ja elinkeinopolitiikassa on oleellista keskittyä kysymyksiin, jotka liittyvät yrityskehitykseen sekä tuotanto- ja palvelurakenteita uudistavaan yrittäjyyteen. Pitkän aikavälin talouskasvun tukemisessa erityisesti uuteen kasvuhakuisen yrittäjyyteen liittyvät kysymykset nousevat tällöin keskiöön. Suomi on ollut edelläkävijöiden joukossa startup-talouden ja sitä tukevan elinkeinopolitiikan kehittämisessä. Saavutetun aseman ylläpitäminen ja vahvistaminen edellyttää panostamista tutkimukseen, jolla yhtäältä parannetaan ymmärrystä itse ilmiöstä ja toisaalta vahvistetaan tietopohjaa politiikkatoimien kehittämiseksi.

Hankkeen tavoitteena on tuottaa päätöksentekoa varten tietoa siitä, miten julkista politiikkaa tulee kehittää, jotta se edistäisi mahdollisimman hyvin startup-yritysten menestyksellistä kasvua. Tätä varten hankkeessa:

- 1) Syvennetään tietämystä startup-yritysten synnystä, kasvusta ja menestyksestä – ja niihin liittyvistä pullonkauloista
- 2) Syvennetään ymmärrystä toimintaympäristön merkityksestä startup-yritysten synnylle, kasvuun, menestykselle sekä työllisyydelle
- 3) Arvioidaan globaalissa toimintaympäristössä tapahtuvaa kehitystä, jolla voi olla oleellinen merkitys uuden kasvavan liiketoiminnan kehittämiseksi Suomessa sekä sitä koskevan politiikan kehittämiseksi.

Startup-yritysten syntyä, kasvua ja menestystä selvitetään pääosin olemassa olevan kirjallisuuden perusteella. Poliittikan kehittämiseksi on välttämätöntä ymmärtää startup-yritysten sisäisiä menestystä selittäviä tekijöitä, kasvun dynamiikkaa, toiminnan skaalautumista, kansainvälistymistä ja toimintaa osana arvoverkostoja, sekä niihin liittyviä ongelmia.

Tutkimus painottuu toimintaympäristön merkityksen tarkasteluun. Erityisesti halutaan ymmärtää, miten julkinen politiikka ja hallinto voivat vaikuttaa startup-yritysten syntyyn, kasvuun ja menestymiseen. Tässä mielessä keskeisiä kysymyksiä ovat mm.

- Mitkä ovat lainsäädäntöön, sääntelyyn, verotukseen liittyvien tekijöiden roolit ja vaikutukset yritysten kasvuun?
- Muodostaako sääntely ongelmia startup-yritysten toimintaympäristössä, ja voidaanko sääntelyä kehittää yritysten kasvun kannalta toimivampaan suuntaan?
- Millainen rooli ja merkitys eri politiikkasektoreilla on startup-yritysten syntymiselle, kasvuun ja menestykselle? Miten niiden roolia tulisi kehittää?
- Kohtaavatko startup-yritykset rahoitusmarkkinoilla erityisiä ongelmia, esimerkiksi rahoituksen saatavuuden tai lainaehtojen osalta?
- Miten startup-yritykset kohtaavat työmarkkinat, etenkin millaisia kasvun kannalta keskeisiä haasteita ne kohtaavat osaavan työvoiman saatavuuden ja työllistämisen näkökulmasta?
- Mitä suoria ja epäsuoria vaikutuksia myönnettyillä yritys- ja julkisilla tukipalveluilla (analyysi-, koulutus- ja konsultointipalvelut, viennin ja kansainvälistymisen edistämistoimet) ja kehitysohjelmilla (yrityskiihdyttämöt ja valmennusohjelmat) on näiden yritysten toimintaan ja millä aikavälillä ne vaikuttavat?
- Mitkä aluetaloudelliset tekijät edesauttavat aktiivisten startup-ekosysteemien kehittymistä ja vahvistumista Suomessa?

Hankkeen tuottama tieto tukee pienten kasvuyritysten kehityspolkujen ja julkisten tukitoimien vaikuttavuuden seurantajärjestelmän kehittämistä.

Hankkeessa tulisi avata startup-ekosysteemin sisältöä mm. ulkomaisia kokemuksia analysoimalla sekä auttaa konkretisoimaan, miten toimintaympäristöä tulisi kansallisesti ja eri alueilla kehittää. Ekosysteemitarkastelua voidaan fokusoida Kestävä kasvu –painopistealueen näkökulmasta merkittäviin teemoihin (esim. bio-, cleantech-, uusiutuvan energian jne. ekosysteemit).

Hankkeessa ennakoitaan sellaisia globaalin toimintaympäristön nousevia ilmiöitä, joilla voi olla suuri merkitys startup- yritystoiminnan edellytyksille ja kasvulle Suomessa. Globaalin toimintaympäristön tarkasteluun sisältyy muiden maiden toimenpiteet startup-toiminnan kehittämiseksi. Miten yrityskehityksen esille tuomia haasteita on ratkaistu muissa EU-maissa, kuten Saksassa ja Tanskassa, ja miten mahdolliset hyvät käytännöt soveltuisivat Suomeen?

Mahdolliset linkit valtioneuvoston strategioihin ja muuhun selvitys- ja tutkimustoimintaan: Hankkeella on vahvat yhteydet kaikkiin Kestävän kasvun painopistealueen aiheisiin sekä useisiin valtioneuvoston strategioihin.

Tietotuotannon pääasialliset muodot: Ennakkotietoa ja taustoitusta sekä tilannekuva-analyysia.

1.3. Miten tuemme kiertotaloutta edistäviä ratkaisuja Suomessa?

Koko: 250 000 €

Aikajänne: Tulosten tulee olla käytössä viimeistään alkuvuodesta 2016.

Tietotarpeen kuvaus ja perustelut:

Suomi pitää tärkeänä vauhdittaa vihreää kasvua, jota kiertotalous ja siihen liittyvä resurssitehokkuus voivat luoda yhdessä kestävä biotalouden ja cleantechin kanssa. Hanke linkittyy vahvasti EU:n 7. ympäristöohjelmaan sekä komission tuoreeseen kiertotalouspakettiin sekä mahdollisiin v. 2015 esitettäviin uusiin kierrätystavoitteiden muutosehdotuksiin ja sillä on yhtymäkohtia kansalliseen biotalousstrategiaan, cleantech- ja materiaalitehokkuusohjelmiin sekä valtakunnalliseen jätesuunnitelmaan.

Kiertotalouden edistäminen edellyttää EU-tason toimia, mutta myös kansallisia politiikkatoimia ja ratkaisumalleja kiertotalouteen siirtymisen toteuttamiseksi. Keskeisiä, kiertotaloutta tukevia toimia ovat mm. kierrätysmarkkinoita tukevat innovaatiot, uudet liiketoimintamallit, ekosunnittelu sekä materiaalien ja osaamisen tehokasta hyödyntämistä tukeva toimijoiden yhteistyö, osaamisen kehittäminen ja koulutus.

Kiertotalouden kehittymistä hidastavat monet rakenteelliset esteet. Kiertotalouden edistämässä on tärkeää löytää kattava ja yhteen sovitettu eri toimijoiden keinopaletti, jossa mm. taloudellisella ohjauksella, kehittyneillä rahoitusvälineillä, julkisilla hankinnoilla, materiaalitehokkuutta tukevalla tuote- ja jätepolitiikalla, yhdyskuntasuunnittelun ja kaupunkirakentamisen ratkaisuilla sekä erilaisilla kokeiluilla pyritään kustannustehokkaasti edistämään kiertotaloutta. Lainsäädäntöä tulee kehittää tukemaan kiertotaloutta edistäviä ratkaisuja ja vähentämään yrityksille ja viranomaisille aiheutuvaa hallinnollista taakkaa.

Kiertotalouteen siirtyminen edellyttää uudenlaisia kumppanuuksia ja muutoksia kaikissa arvoketjun vaiheissa. Esimerkiksi cleantech -hankinnat, teolliset symbioosit, ekologinen tuotesuunnittelu ja materiaalikatselmukset edistävät kunta- ja yritystasolla sekä ympäristötavoitteita että mahdollisuuksia luoda uutta liiketoimintaa ja vihreitä työpaikkoja. Myös kansalaiset ja kuluttajat ovat keskeisessä roolissa kiertotalouden mahdollisuuksien toteuttajina. EU:n jätepolitiikan ja valtakunnallisen jättesuunnitelman uudistaminen luo mahdollisuuksia kiertotalouden edistämiseen. Kierrätyksen ohella tulisi esitettyä enemmän kiinnittää huomioita myös uudelleenkäytön ja muun jätteen synnyn ehkäisyyn edistämiseen.

Tutkimuskysymyksiä:

- Millaista ja kuinka laajaa kiertotalous on Suomessa nykyisin ja mitkä ovat sen kasvupotentiaalit (massoina, liiketoimintana)?
- Mitkä ovat keskeiset kiertotaloutta ja vihreää kasvua edistävät toimenpiteet ja politiikkavälineet, ja kuinka niiden vaikutusta tulisi vahvistaa, huomioiden kiertotalouden erilaiset vaikutukset harvaan asutuilla alueilla sekä kaupunkiseuduilla?
- Millaiset EU:n jätepolitiikan uudistamistavoitteet tukisivat parhaiten kiertotalouden edistämistä Suomen kannalta? Mitä toimenpiteitä tarvitaan jätteistä jalostettujen tuotteiden kehittämiseksi ja niiden käytön lisäämiseksi osana biotalouden ja cleantechin edistämistä (esim. kansallisten End of Waste -kriteerien kehittäminen)?
- Mitkä ovat kiertotalouden kytkennät ja synergiat muihin vihreää kasvua edistäviin aloitteisiin ja politiikkatoimiin?

Mahdolliset linkit valtioneuvoston strategioihin ja muuhun selvitys- ja tutkimustoimintaan: Hanke linkittyy vahvasti komission tuoreeseen kiertotalouspakettiin sekä mahdollisiin uusiin kierrätystavoitteiden muutosehdotuksiin ja sillä on yhtymäkohtia kansalliseen biotalousstrategiaan, valtakunnalliseen jättesuunnitelmaan (uuden suunnittelu aloitetaan vuonna 2015) sekä cleantech- ja materiaalitehokkuusohjelmiin, joissa on asiaan liittyviä politiikkalinjauksia ja toimenpide-ehtotuksia. Resurssitehokkuus- ja kiertotalouspolitiikan kehittäminen liittyy luonnonvarojen ml. bioenergian sekä sivutuotteiden käytön edistämiseen.

Tietotuotannon pääasialliset muodot: Hanke pääasiallisesti ennakoi, arvioi ja taustoittaa mahdollisia kansallisia ja EU-tason aloitteita, politiikkatoimia ja strategioita kiertotalouden mahdollisuuksien hyödyntämiseksi. Samalla hanke kytkeytyy valtioneuvoston strategioiden toimeenpanoon. Tuotettu tieto on erityisesti a) ennakointitietoa ja taustoitusta (ml. olemassa olevan tiedon meta-analyysit), b) toimintavaihtoehtojen vertailua sekä c) politiikkatoimien arviointia.

1.4. Millaisia ovat tärkeimmät toimet työurien pidentämiseksi ja työllisyysasteen nostamiseksi?

Koko: 300 000 €

Aikajänne: Alustavia tuloksia tarvitaan jo hankkeiden toteutuksen aikana uuden hallituksen päätöksenteon tueksi. Tulosten pitäisi olla käytettävissä vuoden 2016 aikana.

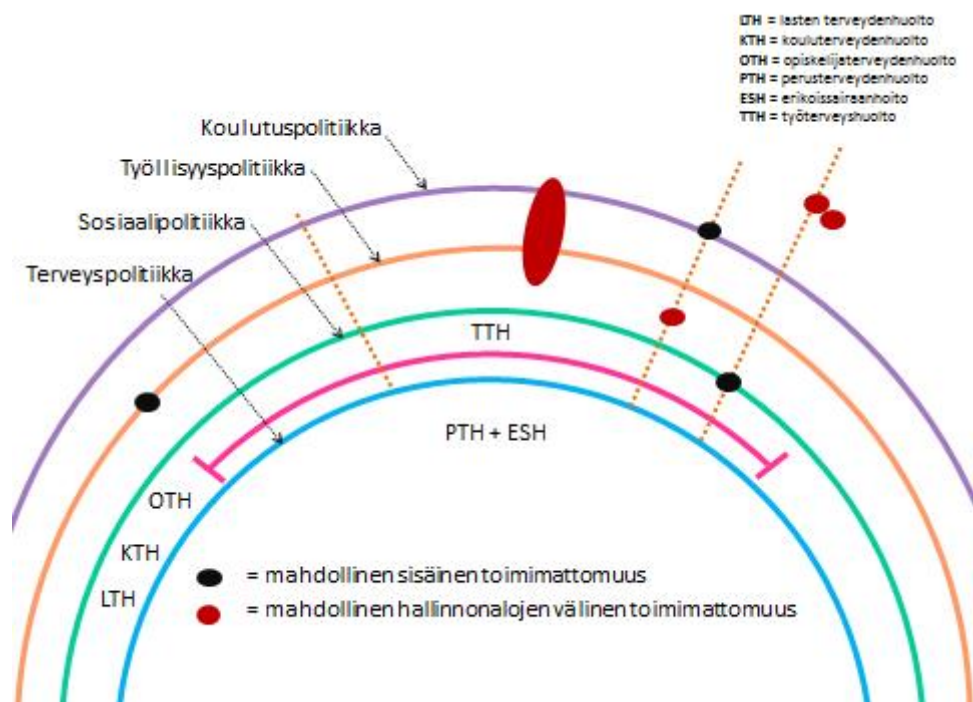
Tietotarpeen kuvaus ja perustelut:

Työllisyysasteen ylläpitämiseksi ja nostamiseksi työurien pidentäminen sekä alku- että loppupäästä on ensiarvoisen tärkeää tilanteessa, jossa väestön voimakas ikääntyminen ja tästä

aiheutuva työvoiman tarjonnan pitkäaikainen supistuminen uhkaavat murentaa talouskasvun edellytyksiä ja julkisten palvelujen rahoitusta. Lisäksi pitkittynyt taloudellinen taantuma on vähentänyt työvoiman kysyntää ja johtanut työttömyyden kasvuun. Työttömyys on muuttunut osin rakenteelliseksi, mikä edellyttää nykyistä vahvempia politiikkatoimia. Lyhyen aikavälin keskeisiä haasteita ovat myös nopeista elinkeinojen rakennemuutoksista aiheutuvat työmarkkinoiden kohtaanto-ongelmat.

Työhallinnon toimet ovat kohdistuneet nuorisotyöttömyyteen ja pitkäaikaistyöttömyyteen sekä työvoimapalvelujen kehittämiseen. Huomiota on kiinnitetty työvoiman kysynnän ja tarjonnan kohtaantoon ja työelämäläheisen koulutuksen kehittämiseen. Suomessa on viime vuosina tehty myös esimerkiksi useita sairausvakuutuslain muutoksia, joilla pyritään vähentämään sairauspoissaoloja ja työkyvyttömyyseläkkeitä sekä lisäämään työhön osallistumista.

Jatkotoimien taustaksi on tärkeää tunnistaa, miten eri sektoreilla tehdyt toimenpiteet ovat vaikuttaneet työurien pituuteen. Hankkeen tavoitteena on kartoittaa miten eri työuran kohtiin (alussa, keskellä, lopussa) suunnatut eri hallinnonalojen ja politiikkatoimien toimenpiteet pidentävät työuria (kuva 1).

Kuva 1. Työurat ja eri politiikkatoimien kartoitus

Hanke on työelämälähtöinen kartoitus eri sektoreiden perustoiminnassa käytössä olevista toimenpiteistä ja prosesseista. Hanke kattaa eri tahojen vastuulla olevat toimenpiteet kuten sosiaalipalvelujärjestelmän, sosiaali- ja terveyspalvelut, koulutuspalvelut, nuorisotyön, työ- ja elinkeinohallinnon palvelut, kuntoutuksen ja syrjäytymisen ehkäisy. Hankkeen tavoitteena on luoda kokonaiskuva eri toimenpiteiden onnistumisesta tai epäonnistumisesta sekä niiden yhteisvaikutuksista työuran pidentämiseksi sen eri vaiheissa.

Tavoitteena on kokonais kuvan lisäksi arvioida eri politiikkatoimien vaikuttavuutta työurien pidentämiseksi ja työllisyysasteen nostamiseksi. Hankkeen yhtenä tavoitteena on olemassa olevan arviointitiedon pohjalta tehdä suosituksia tuleviksi toimenpiteiksi. Hanke on lainsäädännöllisten toimenpiteiden, eri viranomaisten välisen yhteistyön sekä tutkimustiedon analysointi siten, että myöhemmin säädös- ja muilla toimenpiteillä voidaan parantaa ja kehittää eri politiikkatoimien välistä yhteistyötä. Hanke toivotaan toteutettavan konsortiona.

Tutkimuskysymyksiä:

- Miten eri lainsäädännölliset ja muut toimenpiteet, sekä eri toimijoiden yhteistyö yhdessä vaikuttavat työurien pituuteen? (kuva 1). Mitkä ovat kriittiset pisteet ja yhteistoiminnan puutteet eri toimijoiden yhteistyön parantamiseksi?
- Onko nuorisotakuu saavuttanut sosiaalipoliittiset tavoitteensa? Mitkä tekijät ovat vaikuttaneet siihen? Entä miten nuorisotakuun sosiaalisen osallisuuden ulottuvuutta tulisi kehittää?
- Mitkä seikat vaikuttavat työstä syrjäytymiseen ja estävät työelämään kiinni pääsyä?
- Miten työkyvyttömyyden ehkäisemiseksi ja vähentämiseksi tehdyt muutokset (esimerkiksi sairausvakuutuslain muutokset) ovat vaikuttaneet työpolitiikan rinnalla? Miten kyetään arvioimaan työvoimapolitiittisten toimien ja työkyvyttömyyden ehkäisytoimien yhteisvaikutuksia?
- Mitkä ovat olleet työurien pidentämisen parhaat keinot työelämän laadullisessa kehittämistoiminnassa ja millaisia keinoja tarvitaan työn nopeasti muuttuessa?

Tietoa tarvitaan rakennepoliittisen ohjelman seurantaan entistä vaikuttavampien työ-, sosiaali-, ja koulutuspoliittisten toimenpiteiden aikaansaamiseksi.

Mahdolliset linkit valtioneuvoston strategioihin ja muuhun selvitys- ja tutkimustoimintaan: Hankkeet liittyvät hallituksen rakennepoliittisen ohjelman työ-, sosiaali- ja koulutuspoliittisiin toimenpiteisiin (mm. eläkejärjestelmän uudistaminen, ikääntyneiden työllistäminen, nuorisotakuu, kotouttamisohjelma ja välityömarkkinoiden kehittäminen). Hankkeella on yhteys myös mm. työelämän kehittämisstrategiaan, jonka toimeenpanohankkeen, Työelämä 2020 lähtökohtana on, että hyvä työelämän laatu lisää työn houkuttavuutta läpi työuran ja pidentää siten työuria.

Tiedontuotannon pääasialliset muodot: Ennakointitietoa ja taustoitusta (ml. olemassa olevan tiedon meta-analyysit) sekä politiikkatoimien arviointia (ex ante/ex post).

1.5. Miten massadataa pystytään hyödyntämään täysimääräisesti liiketoiminnan ja toimintatapojen uudistamiseksi?

Koko: 150 000 €

Aikajänne: Tulosten tulee olla käytössä mahdollisimman pian uuden hallituskauden alettua. Tarkempaa tutkimustietoa tässä esitetystä asioista tarvitaan keväällä 2016.

Tietotarpeen kuvaus ja perustelut:

Tulevan hallituksen täytyy hallituskauden alussa linjata suomalaisen massadatakehityksen edistämiseksi kansallisia panostuksia, käynnistettäviä hankkeita ja lainsäädäntötarpeita. Kyseessä on voimakkaasti kehittyvä ala, jossa on pystyttävä toteuttamaan tarvittavia politiikkatoimia nopeasti.

Tällä hetkellä suurimpia massatiedon hyödyntämisen alueita ovat terveydenhuolto, liikenne ja kauppa, mutta massadatan hyödyntäminen laajenee uusille toimialoille koko ajan. Julkinen sektori tuottaa suuria data-aineistoja ja kerää suuria määriä erilaista tietoa. Tiedon keräämisen, yhdistelyn ja varsinkin data-analyysin hyötykäyttö on vielä kuitenkin varsin puutteellista sekä elinkeinoelämässä että julkisella sektorilla.

Massadatan hyödyntäminen, tietolähtöisyys ja analytiikan laaja soveltaminen on yhä suurempi kilpailutekijä globaaleilla markkinoilla. Eri alojen yritysten toiminta ja sen ohjaus muuttuu jatkuvasti enemmän suurten tietomäärien keräämiseen ja analysointiin perustuvaksi. Pelkästään massadateknologioihin ja -palveluihin keskittyvien markkinoiden koko tulee IDC:n mukaan olemaan vuonna 2017 jo 32,4 miljardia dollaria. Yleisesti massadatan käyttöönotto nähdään eri selvityksissä ja tutkimuksissa taloutta vahvasti muovaavana tekijänä. Massadatan hyödyntämiseen perustuviin ratkaisuihin liittyy Suomen talouden kannalta tärkeä innovaatiopotentiaali. Tutkimuksen avulla tulisi selvittää vielä tarkemmin mm. sitä, millaisia taloudellisia vaikutuksia massatiedon hyödyntämiseen liittyy.

Massadatan hyödyntäminen ja analytiikan laajempi käyttöönotto tuo suuren työllistämispotentiaalin eri aloille. Tämä koskee myös uusia, massadataan perustuviin ratkaisuihin keskittyneitä pk-yrityksiä. Alan osaajien tarve kasvaa nopeasti, tällä hetkellä osaajista on jo pulaa. Erilaisia ratkaisuja myös yksityisen sektorin massadatan hyödyntämisen nykyisiin pullonkauloihin (mm. osaaminen ja lainsäädäntö) täytyy selvittää ja vertailla.

Lisäksi tiedon hyödyntämisessä ja datalähtöisessä toiminnassa nähdään suuri potentiaali kansalaisten osallistamiselle ja uusien yksilölähtöisten palveluiden synnyttämiseksi. Myös omadataan (My Data) liittyvät palveluinnovaatiot ovat potentiaalisia uuden liiketoiminnan luojia.

Suomen kilpailukyvyn ja kilpailuedun saavuttamisen kannalta kriittisessä tilanteessa tarvitaan kiireesti tietoa EU:n henkilötietoasetuksen pohjalta uudistumassa olevan tietosuojalainsäädännön valmistelun tueksi, jotta massadataan pohjautuvilla palveluilla on menestymisen mahdollisuus. Myös tietoturvaan liittyviä näkökohtia tulee edelleen selvittää. Tietolähtöisyys ja massadatan hyödyntäminen sisältyy myös ICT 2015 -ryhmän laatimaan muistioon digitaalisen kehityksen painopisteistä, josta valtioneuvoston iltakoulu keskusteli 14.1.2015.

Tutkimuskysymyksiä:

- Millaisia taloudellisia vaikutuksia ja liiketoimintapotentiaalia on massadatan laajalla hyödyntämisellä?
- Millaisilla toimenpiteillä voidaan edistää kansalaisten mahdollisuutta määrätä omien tietojensa käyttöä (omadata), sekä omadataan perustuvien palveluiden luomista?
- Millaiset ratkaisut takaisivat massatietoon perustuvien palveluiden tietosuojan ja tietojenkäsittelyn avoimuuden?

Mahdolliset linkit valtioneuvoston strategioihin ja muuhun selvitys- ja tutkimustoimintaan:

- ICT 2015 -työryhmä; 21 polkua kitkattomaan Suomeen -raportti sekä jatkotyö, Tekesin Teollisen internetin ohjelma, STM:n Sote-tieto hyötykäyttöön, Avoimen tiedon ohjelma, Digilen D2i-ohjelma, eri hallinnonalojen tietostrategiat
- EU- digitaalinen agenda 2015, EU:n tiedonanto massatiedon käytöstä (COM(2014)442final) ja sen pohjalta valmisteilla oleva toimenpide-ohjelma datalähtöiseen talouteen siirtymisestä. Tulossa oleva toimenpide-ohjelma omasta tiedosta EU big data value PPP

- EU:n henkilötietoasetuksen uudistus
- Big Data -strategia (LVM), My Data -selvitys (LVM)

Tietotuotannon pääasialliset muodot: Tutkimukset ja selvitykset (ennakointi ja taustoitus) sekä toimintavaihtoehtojen vertailu.

1.6. Miten saadaan digitaaliset palveluekosysteemit ja alustat Suomen menestystekijäksi?

Koko: 200 000 €

Aikajänne: Tietoa tarvitaan elinkeino- ja innovaatiopolitiikan painopisteitä ja toimintatapoja koskevien päätösten tueksi mm. kevään 2016 budjettivalmistelussa ja innovaatorahoitusorganisaatioiden tulosoajauksessa. Lisäksi tieto tukee keskeisten sovellusalueiden markkinoiden säätelyä koskevia päätöksiä tulevalla hallituskaudella.

Tietotarpeen kuvaus ja perustelut:

Kestävän talouskasvun ja hyvinvoinnin kannalta keskeinen kysymys on, onnistutaanko Suomessa luomaan digitaalisia alustoja, joiden päälle Suomessa ja muissa maissa toimivat yritykset rakentavat omia tuotteitaan ja palveluitaan. Näiden platformien kautta Suomeen voi kanavoitua tuloja globaaleista arvoverkoista esimerkiksi terveyden ja hyvinvoinnin, koulutuksen, liikenteen, biotalouden ja cleantechin aloilla. Useiden tutkijoiden mukaan digitaalisten alustojen merkitys kasvaa jatkossa. Sen sijaan taloudellista menestystä on yhä haastavampaa saavuttaa yksittäisten tuotteiden tai palveluiden kautta.

Digitaalinen alusta saattaa syntyä yksittäisen yrityksen toimesta (esim. Google ja Apple) tai ne voivat syntyä verkostomaisessa ekosysteemissä. Palvelujen arvon tulee pysyä Suomessa kaikilla toimialoilla ansaintalogiikkojen muuttuessa. Ekosysteemit kokoavat startup -yritykset, pk-yritykset, suuryritykset, tutkimuslaitokset ja muut toimijat yhteen yli toimialarajojen. Ekosysteemit toimivat törmäyttämöinä, jotka synnyttävät olemassa olevia tuotteita, palveluita ja liiketoimintamalleja radikaalisti uudistavia innovaatioita. Ekosysteemeihin sisältyvä verkostomainen yhteistyö yli perinteisten toimialarajojen sekä nopeampainen yhteinen kehittämistyö edellyttävät yrityksiltä rohkeaa uudistumista ja toimintatapojen muuttamista.

Julkisten toimijoiden tulisi edistää ekosysteemien ja digitaalisten alustojen muodostumista erityisesti silloin, kun (1) ne kohdistuvat globaaleihin asiakastarpeisiin, (2) Suomesta löytyy vahvaa osaamista ja (3) yritysvetoinen verkosto on jo muodostumassa. Markkinoiden nopean kehityksen vuoksi näiden tunnistaminen ja oikeiden välineiden löytäminen edellyttää ministeriöiltä ja julkisilta toimijoilta nykyistä nopeampaa ja joustavampaa reagointikykyä. Samalla tarvitaan toimintatapojen uudistamista, jotta esimerkiksi julkisesta TKI-rahoituksesta vastaavat organisaatiot ja lainsäädännöstä vastaavat ministeriöt kykenevät saumattomaan yhteistyöhön.

Globaaleille markkinoille tähtävien tuotteiden ja palveluiden kehittämiseen liittyy merkittäviä sääntelyhaasteita, sillä nykyinen lainsäädäntö ei välttämättä mahdollista uusia liiketoimintamalleja, jotka haastavat nykyisten toimijoiden saavutetut edut. Ennakoivalla markkinoiden avaamisella voidaan kuitenkin luoda kannustava toimintaympäristö täysin uusille tuotteille ja palveluille, kuten telemarkkinoiden vapauttaminen Suomessa osoitti.

Tässä selvityksessä etsitään keinoja digitaalisten alustojen synnyttämien liiketoimintamahdollisuuksien hyödyntämiseksi Suomessa. Mahdollisuuksien hyödyntäminen edellyttää poliittisilta päättäjiltä nopeasti uusia linjauksia elinkeino- ja innovaatiopolitiikassa, koulutus- ja tutkimuspolitiikassa sekä keskeisten toimialojen markkinoiden sääntelyssä (esim. viestintämarkkinat, liikenne, terveysala). Lisäksi tarvitaan yhteenveto digitaalisten ekosysteemien ja alustojen merkityksestä ja suurimman potentiaalin sisältävien sovellusalueiden kehitysnäkymistä globaalissa taloudessa. Yhteenveto voi sisältää case-esimerkkejä (esim. terveys).

Tutkimuskysymyksiä:

- Millä sovellusalueilla Suomessa on parhaat edellytykset digitaalisten ekosysteemien ja alustojen syntymiselle? Mitkä ovat näiden sovellusalueiden vahvuudet ja heikkoudet?
- Millä toimenpiteillä voidaan edistää digitaalisiin alustoihin perustuvan liiketoiminnan ja uusien työpaikkojen syntymistä Suomessa ja näihin alustoihin perustuvan liiketoiminnan kasvua ja kansainvälistymistä (fokus esim. pullonkauloissa ja kiihdyttäjissä suurimman potentiaalin sovellusalueilla)?

Mahdolliset linkit valtioneuvoston strategioihin ja muuhun selvitys- ja tutkimustoimintaan:

- Digitaalinen liiketoiminta on yksi hallitusohjelman painopistealueista.
- Elinkeino- ja innovaatiopolitiikan linjaukset; ICT 2015
- Tietoyhteiskuntakaari (LVM)
- EU-tasolla: EU-komission Jean-Claude Junckerin agenda sekä Horisontti 2020 -tutkimus- ja innovaatio-ohjelma, jonka tulevaan työohjelmaan on tulossa entistä vahvemmin digitaalinen liiketoiminta ja palvelut (service-orientation). Kansallisilla toimenpiteillä on kiire, jotta suomalaiset pystyvät hyödyntämään tulevan EU-rahoituksen.

Tietotuotannon pääasialliset muodot: Ennakointitieto ja taustoitus (kansainvälinen vertailu), toimintavaihtoehtojen vertailu, politiikkatoimien arviointi. Sisältää myös joukkoistamista tutkimustahojen ja yritysten näkemysten keräämiseksi.

1.7. Osaamisen hyödyntämisen ohjauskeinot: miten varmistetaan tutkimus- ja kehittämistyön julkisten voimavarojen tehokkaampi kohdentaminen?

Koko: 200 000 €

Aikajänne: Tulosten pitäisi olla käytettävissä alkuvuodesta 2016.

Tietotarpeen kuvaus ja perustelut:

Suomen kilpailukyvyyn ja hyvinvoinnin kestävyys haasteet ovat mittavia, eikä talouden vahvaa kasvua ole näköpiirissä. Hyvinvointi ja talouden kestävä kasvu syntyvät tulevaisuudessakin tiedon ja osaamisen hyödyntämisestä yrityksissä, palvelujärjestelmissä ja julkisessa hallinnossa. Suomen julkiset tutkimus- ja kehittämismenot ovat noin kaksi miljardia euroa vuodessa. Kansainvälisissä ja kotimaisissa arvioinneissa ja vertailuanalyseissa on toistuvasti kiinnitetty huomiota siihen, että Suomen kyky hyödyntää luomaansa aineetonta osaamis- ja tietopääomaa on heikompi kuin kyky luoda sitä. Valtiontalouden tarkastusvirasto on kertomuksissaan ja raporteissaan myös nostanut esiin tutkimus- ja innovaatiojärjestelmän kokonaisuuden ohjauksen heikkouden. Tarkastusviraston

arvion mukaan keskeisiä syitä tieto- ja osaamispääoman riittämättömään hyödyntämiseen ovat koulutus-, tutkimus- ja innovaatiotoiminnan hallinnan ja ohjauksen heikkoudet. Tutkimus- ja innovaationeuvosto korostaa vuosia 2015–2020 koskevassa linjauksessaan tarvetta vahvistaa poikkihallinnollista yhteistyötä sekä asioiden keskinäisyhteydet näkevää tutkimus- ja innovaatiotoiminnan hallintaa ja ohjausta.

Korkeakouluja ja muita julkisen sektorin tutkimusorganisaatioita ohjataan eri ministeriöistä. Järjestelmän vaikuttavuutta pystytään parantamaan sovittamalla yhteen julkisten tutkimus- ja kehittämisvarojen kohdentamisen menettelyitä yhteisissä ja sektorikohtaisissa tavoitteissa ja politiikoissa. Näin voidaan selkeyttää instituutioiden rooleja tutkimusorganisaatioina, viranomaisina ja muina asiantuntijoina. Julkisen, yksityisen ja kolmannen sektorin toimijoiden sekä julkisen hallinnon päätöksentekijöiden vuorovaikutuksen menettelyitä on vahvistettava osaamisen siirron tehostamiseksi. On panostettava osaamisen tunnetuksi tekemiseen, joustavoitettava aineettoman pääoman hyödyntämisen käytänteitä ja selkeytettävä toiminnan sektorikohtaisesti hajautuvia t&k -politiikkatavoitteita.

Tutkimuskysymyksiä:

- Miten voidaan parantaa tutkimus- ja innovaatiojärjestelmän kokonaisuuden ohjausta siten, että tieto ja osaaminen saadaan tehokkaammin kanavoitua uusiksi tuotteiksi ja palveluiksi?
- Millaisilla malleilla ja toimintakäytänteillä tutkimus- ja innovaatiotoiminnan kokonaisohjaus olisi vaikuttavampaa ja Suomen asemaa tietoon ja osaamiseen perustavien maiden kärkijoukossa voitaisiin parantaa?
- Miten vuorovaikutuksen menettelyjä voitaisiin vahvistaa osaamisen siirron tehostamiseksi?

Mahdolliset linkit valtioneuvoston strategioihin ja muuhun selvitys- ja tutkimustoimintaan:

Tulosohjaus valtionkonsernin ohjauksen kokonaisuudessa

www.2014.vm.fi/vm/fi/13_hallinnon_kehittaminen/01_hallintopolitiikka/01_ohjausjarjestelmat/index.jsp

Valtioneuvoston periaatepäätös valtion tutkimuslaitosten ja tutkimusrahoituksen kokonaisuudistukseksi 5.9.2013 www.vnk.fi/tula

Valtioneuvoston periaatepäätös aineettoman arvonluonnin kehittämisohjelmasta 17.4.2014 www.tem.fi/files/39580/vnp_aineettoman_arvonluonnin_kehittamisohjelmasta.pdf

Valtiontalouden tarkastusviraston vuosikertomus eduskunnalle toiminnastaan 2012 valtiopäiville www.vtv.fi/files/3133/K17_2012_vp_netti.PDF

Uudistava Suomi: tutkimus- ja innovaatiopolitiikan suunta 2015–2020

www.minedu.fi/export/sites/default/OPM/Tiede/tutkimus-ja_innovaationeuvosto/liitteet/TIN2014.pdf

Tietotuotannon pääasialliset muodot: Hanke tuottaa erityisesti strategian toimeenpanoa tukevaa tietoa ml. tilannekuva-analyytit ja politiikkatoimien (ex ante) arviointia. Kysymyksessä on selvitys hallinnonalojen t&k -rahoituksen käytön ja hyödyntämismenetelmien ohjausmenettelyistä. Selvityksessä Suomen järjestelmää ja uudelle hallitukselle tarjottavia käytänteitä arvioidaan kansainvälisessä valossa. Selvitys tuottaa tilannekuvan tulevan hallituksen tarpeisiin sekä tietoa aineettoman arvonluonnin hyödyntämiseen, hallinnon kehittämiseen, valtiokonsernin ohjaukseen,

tutkimuslaitosten, korkeakoulujen, Suomen Akatemian ja Tekesin tulosohjaukseen sekä valtion erityistehtäväyhtiöiden (VTT ja CSC) omistajaohjaukseen.

1.8. Mitä digitalisaation edellyttämää osaamista tarvitaan tulevaisuudessa?

Koko: 200 000 €

Aikajänne: Osaamisen varmistamiseen liittyvät toimenpiteet pitää tunnistaa ja niiden käyttöönotto käynnistää viipymättä siten että tuloksia saadaan vuosina 2015–2016. Osaamisen pullonkaulojen identifiointi sekä toimenpiteet mahdollisen osaamisvajeen korjaamiseksi tulee käynnistää seuraavan hallituskauden alussa.

Tietotarpeen kuvaus ja perustelut:

Suomen talous nojaa tulevaisuudessakin korkeatasoiseen tutkimukseen, innovaatioihin ja osaamiseen. Keskeinen haaste Suomen kasvuun ja kilpailukykyyn on digitaalisuuden mukanaan tuomien ilmiöiden haltuunotto kehitettäessä toimintamalleja, sähköisiä palveluita ja liiketoimintaa. Niiden täyden potentiaalin hyödyntäminen edellyttää vankkaa monialaista osaamista sekä julkisella sektorilla että elinkeinoelämässä. Informaatiota on tarpeen tiivistää ja havainnollistaa (data-analyysin eri muodot), ja samalla tiedon luotettavuuden kysymykset (esimerkkinä kryptologia) nousevat osaamisen kehittämisen ydinalueeksi. Tutkimusorganisaatiot kehittävät osaamista ja siihen liittyviä palveluita. Samalla kaikilta kansalaisilta vaaditaan uudenlaisia taitoja ja ymmärrystä tavoista hyödyntää mahdollisuuksia turvallisesti ja tehokkaasti arkipäivän elämässä.

Tutkimuskysymyksiä:

- Mitkä ovat digitalisaatioon kytkeytyvät keskeiset osaamistarpeet kansallisesti merkittävillä aloilla? Millä aloilla tarvitaan nykyistä enemmän tai laadukkaampaa osaamista (ml. toimintamalleihin liittyvä osaaminen, esimerkkinä digitaalisten ekosysteemien osaaminen)?
- Mitkä ovat yleiset työelämässä ja kansalaisten osallistumisessa tarvittavat digitalisaation edellyttämät perustaidot, perustiedot ja asenteet ja miten näitä valmiuksia hankitaan tällä hetkellä ja tulevaisuudessa? Millaisia yleisiä digitaalisia osaamistarpeita syntyy julkisen hallinnon palvelujen sähköistämisen seurauksena eri yhteiskunnan sektoreilla?
- Miten digitalisaatio edistää tieteen ja tutkimuksen avoimuutta? Mitä tutkijoiden ja tutkimusyksiköiden osaamista tulisi vahvistaa, jotta Suomi olisi avoin ja houkutteleva innovaatioympäristö?

Mahdolliset linkit valtioneuvoston strategioihin ja muuhun selvitys- ja tutkimustoimintaan: Hallitusohjelmakirjaukset / digitalisaatio, ICT 2015 21 polkua kitkattomaan Suomeen ja OKMICT 2015 -hankeryhmä, Julk-ICT -strategia, Tutkimus- ja innovaatiopolitiikan toimintaohjelma, OKM:n tulevaisuuskatsaus, Avoimen tieteen ja tutkimuksen tiekartta 2014–2017, Koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelma 2011–2016, Kansallisen osaamisperustan vahvistaminen -hanke (OKM)

Tietotuotannon pääasialliset muodot: Tuotettu tieto on erityisesti ennakoitietoa ja taustoitusta (ml. olemassa olevan tiedon meta-analyysit), toimintavaihtoehtojen vertailua sekä politiikkatoimien arviointia.